

Αφήνω: ένα δύσκολο ρήμα

Ανάμεσα στα ζητήματα που χρειάζεται να αντιμετωπίσει ένα ζευγάρι νεόνυμφων είναι κι αυτό της ορθής διευθέτησης της σχέσης του με τις οικογένειες από τις οποίες προέρχεται. Η ορθή σχέση με τα πεθερικά επιδιώκει την αποφυγή δύο άκρων: τη σχέση εξάρτισης (κυρίως οικονομικής λόγω συνθηκών ζωής, η οποία εξάρτιση, όχι σπάνια, γίνεται και ψυχολογική) και τη σχέση αποξένωσης (η οποία ενέχει την έλλειψη σεβασμού και τιμής στους γονείς).

Αφήνω και σέβομαι είναι δύο εντολές, εξίσου παρούσες, ήδη από τις πρώτες σελίδες της Αγίας Γραφής. Η αφήγηση της δημιουργίας το λέει ξεκάθαρα: «Γι' αυτό ο άντρας θα αφήσει τον πατέρα του και τη μητέρα του, θα ενωθεί με τη γυναίκα του κι οι δύο θα είναι σάρκα μία» (Γεν 2,24). Μαζί μ' αυτή τη φράση δεν μπορούμε όμως να ξεχάσουμε και την 4^η εντολή: «Τίμα τον πατέρα σου και τη μητέρα σου» (Δευτ 5,16).

Το ρήμα αφήνω επανέρχεται κάθε τόσο στη Βίβλο. Ο Αβραάμ καλείται ν' αφήσει τη γη του, ο Ισραήλ καλείται ν' αφήσει την Αίγυπτο για να λατρεύει ελεύθερα το Θεό και να φτάσει στη Γη της Επαγγελίας, οι Απόστολοι καλούνται ν' αφήσουν τα δίκτυα του ψαρά και την οικογένειά τους για ν' ακολουθήσουν τον Ιησού. Η έξοδος λοιπόν δεν είναι μόνο ένα θέμα που επανέρχεται με συχνότητα στο Λόγο του Θεού, είναι η ίδια η δυναμική της ανθρώπινης ύπαρξης: ένα βρέφος για να δει το φως της ζωής πρέπει ν' αφήσει τη σιγουριά των μητρικών σπλάχνων, ένας έφηβος για να ενηλικιωθεί πρέπει να κατακτήσει τη δύσκολη και επίπονη αυτονομία από τους γονείς, εν τέλει κάθε επιλογή ζωής συνεπάγεται έξοδο, κάθε πρόοδος εμπεριέχει την επιλογή ν' αφήσεις πίσω σου καταστάσεις, που έπαιζαν το ρόλο τους, για να κάνεις το επόμενο βήμα. Μια μέρα όλοι μας θα κληθούμε ν' αφήσουμε αυτή τη ζωή κι αυτή τη γη για την τελευταία έξοδο προς την ουράνια πατρίδα. Αυτή η έξοδος – πρόοδος, το ν' αφήσουμε αυτή τη ζωή, αυτή τη γη, θα είναι η πιο δύσκολη αλλά κι η πιο μεγάλη και ιερή.

Για τους δυο νεόνυμφους το ν' αφήσουν τον πατέρα και τη μητέρα τους δεν είναι ούτε εύκολο, ούτε δεδομένο. Δεν αρκεί να πάνε να μείνουν σε ένα άλλο σπίτι, ίσως μακριά, σε άλλη γειτονιά, σε άλλη πόλη, σε άλλο νησί. Δεν αρκεί αυτή η απόσταση για να πούμε ότι αφήσαμε τους γονείς μας. Οι γονείς μας κατοικούν μέσα μας, μας έδωσαν τη ζωή, μας μετέδωσαν αξίες, ένα τρόπο σκέψης και ζωής. Είναι αναπόφευκτο: η ιδέα μας για το τι είναι άντρας και τι γυναίκα, τι είναι οικογένεια και τι γάμος, περνούν μέσα από το περιβάλλον που αναπνεύσαμε τα πρώτα 20-25 χρόνια της ζωής μας. Ανυποψίαστα ίσως, διαλέξαμε για σύζυγο μας κάποιον / κάποια που να μοιάζει στο χαρακτήρα του μπαμπά ή της μαμάς, αν η σχέση μαζί τους δίνει γαλήνη και σιγουριά ή κάποιον / κάποια που να μη μοιάζει με τους γονείς που έχουμε, αν η σχέση μαζί τους είναι προβληματική ή ακόμα και τραυματική.

Αφήνω τον πατέρα μου και τη μητέρα μου σημαίνει αποκτώ επίγνωση όλων αυτών των εσωτερικών διεργασιών που επηρεάζουν μια καλή σχέση στο ζευγάρι. Αφήνω σημαίνει επίσης ότι αναγνωρίζω ότι ο άλλος είναι διαφορετικός όπως διαφορετικός είμαι κι εγώ. Αφήνω σημαίνει ότι το ζευγάρι που σχηματίζουμε είναι μοναδικό. Γι' αυτό «αφήνω» σημαίνει ότι μαθαίνω να πορεύομαι με τα δικά μου πόδια, αποδεχόμενος τα μικρά βήματα της από κοινού ζωής, μιας ζωής κατά την οποία όλα έχω να τα μάθω εκ νέου μαζί με τον / τη σύντροφό μου, χωρίς ν'

αναζητώ στους γονείς μου εκείνα τα στηρίγματα που μπορούν να γίνουν εξάρτηση και αθέμιτη εισβολή τους στη ζωή και στις επιλογές του γάμου μου. Πόσες στιγμές έντασης δημιουργούνται εξαιτίας αυτής της άκομψης παρεμβατικότητας των γονέων.

Ο γάμος είναι και χώρος άσκησης και μάθησης εκείνης της υγιούς ελευθερίας από την αναπόφευκτη σύγκριση με τα πρότυπα των γονιών μας, αλλά είναι και χώρος ελευθερίας από την κρίση που μπορούν να συναντήσουν οι επιλογές μας ως ζευγάρι αν αυτές οι επιλογές διαφέρουν από εκείνες των γονιών μας. Αφήνω δεν είναι ένα απαιτητικό ρήμα μόνο για το ζευγάρι αλλά και για τους γονείς. Να αφήσω το γιο μου, την κόρη μου, με χαρά, ικανοποιημένος που τον / την «γέννησα» στην ελευθερία, στην ενηλικίωση, στην αυτονομία, με συνείδηση ότι μετά το γάμο του / της ο τρόπος της σχέσης μας οφείλει ν' αλλάξει. Μονάχα όταν το αφήνω και το αφήνω να αφεθώ συναντιούνται, γονείς και νεόνυμφοι δημιουργούν σχέση αμοιβαίου εμπλουτισμού.

π. Ιωάννης Ασημάκης

Ο τακτικός συνεργάτης των Α. Ο. π. Γιάννης Ασημάκης, τη Δευτέρα 31 Μαΐου 2004 υπερασπίζεται δημόσια τη διατριβή «Πέρα από τις δομές: για μια οικουμενική εκκλησιολογία στην Ιταλία. Η συμβολή του Luigi Sartori» για την κτήση του διδακτορικού από τη Θεολογική Σχολή του Ποντιφικού Γρηγοριανού Πανεπιστημίου Ρώμης. Έχει τις πιο ένθερμες ευχές μας.

π. Γαβριήλ Μαραγκός, εκδότης

Τοπική Εκκλησία

Το Γραφείο Τύπου

Ένας απαραίτητος θεσμός

Σε ανύποπτο χρόνο είχα την τύχη να γνωρίσω τον κ. Νίκο Γασπαράκη. Ήταν κατά τα «Απανωσύρια» 1979, όταν η Άνω Σύρος γιόρταζε το Έτος του παιδιού και τον αείμνηστο Βελισάριο Φρέρη. Τότε μου πρότεινε να συνεργαστούμε σε πολιτιστικά και εκκλησιαστικά ζητήματα. Με την πάροδο του χρόνου ανακάλυψα ότι είχαμε κοινά σημεία (μαθητές στο Λεόντειο Λύκειο, κοινούς φίλους, κοινά οράματα...). Συνεργάστηκα μαζί του στην ΚΙΚΕΔΕ, στο Γραφείο Τύπου, στις Συνάξεις, στον προγραμματισμό του

Τάγματός μου, όταν κλήθηκα να βαπτίσω δύο γιους του, όταν με την οικογένειά του συμεριζόμουν προβληματισμούς και αγώνες για τη χώρα μας, για την παρουσία της χριστιανικής μας κοινότητας, για την αγωνία πολλών συνανθρώπων μας... Ήταν Πρόεδρος της ΚΙΚΕΔΕ. Τον Μάρτιο του 1999 διορίστηκε διευθυντής του Γραφείου της ΙΣΚΙΕ. Είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω και μέλος του Νομικού Συμβουλίου της ΙΣΚΙΕ.

. Το Γραφείο Τύπου είναι ένας απαραίτητος θεσμός της τοπικής Εκκλησίας. Έχει επιβληθεί από τις ιστορικές συνθήκες που ζει η χριστιανική μας κοινότητα. Και αποτελεί ένα παράγοντα μαρτυρίας αλλά και ενότητας, που τόσο έχουμε ανάγκη. Δώστε μας μερικά στοιχεία...

- Το Γραφείο Τύπου της Ιεράς Συνόδου της Καθολικής Ιεραρχίας της Ελλάδος (Ι.Σ.Κ.Ι.Ε.) ιδρύθηκε δυνάμει του υπ' αρ. 49/Φεβρουάριος 1993 Δελτίου της, κατ' επιταγή του έργου Ηθική στα ΜΜΕ που εξέδωσε το Ποντιφίκιο Συμβούλιο των ΜΜΕ. Πράγματι η Αγία Β' Σύνοδος του Βατικανού (1962-1965) διέταξε την ίδρυση εθνικού Γραφείου σε κάθε κράτος για τα ΜΜΕ «για την αποτελεσματική ιεραποστολική δραστηριότητα στα πλαίσια μιας ολόκληρης χώρας».

. Μετά από τις Συνάξεις της τοπικής Εκκλησίας, η ΙΣΚΙΕ σας ανάθεσε την ευθύνη του Γραφείου Τύπου... Το Γραφείο όμως έχει μια προϊστορία. Υπενθυμίστε μας μερικές χρονολογίες.

- Πράγματι από την ίδρυσή του Γραφείου εργάστηκαν θετικά και δυναμικά ο κ. Αντώνιος Βουτσίνος Ξανθίας ως διευθυντής που έκανε κατάθεση ψυχής και ο κ. Αντώνιος Γκρουλέρο ως υπεύθυνος αυτού. Αμφότεροι εργάστηκαν με θέρμη και με την ενεργό συμπαράσταση του αρχιερατικού επιτρόπου π. Νικηφόρου Βιδάλη.

Τον Μάρτιο του 1999 διορίστηκε διευθυντής του Γραφείου και λίγο αργότερα η κ. Μαρία Κουτάτζη ως γραμματέας με σχετική διεθνή εμπειρία που παραιτήθηκε το Μάιο 2001. Τον Ιούνιο του 2001 διορίστηκε ως γραμματέας του Γραφείου της ΙΣΚΙΕ ο κ. Σεβαστιανός Ρούσσος με σπουδές διοίκησης και οικονομίας και δημοσιογραφίας η συμβολή του οποίου απέβη και είναι σημαντική για την ουσιαστική και τεχνολογική αναβάθμιση. Από τον Ιούνιο του 2003 παρέχει τις υπηρεσίες της και η κ. Νεφέλη Ρούσσου. Το Γραφείο Τύπου έχει συμβούλους επί θεμάτων: Δογματικής Θεολογίας, Κοινωνικής Διδασκαλίας της Εκκλησίας, Ιστορίας, Εκκλησιολογίας, Δημοσιογραφίας, Νεολαίας, Βιοηθικής, Ιατρικής, Πολιτιστικών. Ο π. Νικηφόρος εξακολουθεί να είναι Εκκλησιαστικός Σύμβουλος προσφέροντας την πολύτιμη εμπειρία του.

. Τι κατά τη γνώμη σας έπαιξε σημαντικό ρόλο;

- Μερικά γεγονότα μετά το 1999 έφεραν στο προσκήνιο και στο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης το Γρ. Τύπου της ΙΣΚΙΕ. Τα γεγονότα αυτά είναι τα έξης κατά χρονολογική σειρά: α) Η διαγραφή του θρησκευματος στα δελτία των αστυνομικών ταυτοτήτων και η αναστάτωση που αυτή προκάλεσε στις σχέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας με την Πολιτεία, αλλά και στην διανοήση και την κοινωνία (2000) και β) η έλευση του Αγίου Πατρός του Πάπα Ιωάννη Παύλου του Β' στην Ελλάδα ως προσκυνητή στα βήματα του Αποστόλου Παύλου (4-5 Μαΐου 2001) όπως και τα προηγηθέντα αυτής με τις ποικίλες αντιδράσεις. Στην περίπτωση των ταυτοτήτων το

Γρ. Τύπου υποστήριξε σθεναρά τις θέσεις της Ανακοίνωσης του 1994 της ΙΣΚΙΕ που τάχθηκε κατά της αναγραφής του θρησκευματος ως παράγοντος δυσμενών διακρίσεων με σειρά όλη πρωτίστως νομικών αλλά και ηθικών επιχειρημάτων. Οι θέσεις αυτές έγιναν δεκτές και από την ολομέλεια του ΣτΕ. Κύκλοι εθνικιστικοί και ακραίοι παρεκκλησιαστικοί αλλά και εκκλησιαστικοί τότε βρήκαν την ευκαιρία να επιχειρηματολογήσουν ή και να ψευδολογήσουν κατά της Καθολικής Εκκλησίας για πολλούς μήνες στα επίπεδα πίστης, εκκλησίας και ιστορίας. Τα αυτά επαναλήφθηκαν μήνες πολλούς πριν την έλευση του Αγίου Πατρός.

. Πώς μπορείτε να χαρακτηρίσετε την περίοδο αυτή;

- Η πρώτη αυτή περίοδος του Γραφείου Τύπου μπορεί να χαρακτηριστεί, τηρουμένων βέβαια των αναλογιών ως «επική» αφού όσοι εμφανιζόντουσαν στα ΜΜΕ κάθε φορά ήταν υποχρεωμένοι να «απολογούνται» και να «μαρτυρούν» για την πίστη τους και συγχρόνως να διαλύσουν τα κάθε είδους σκοτάδια που κατά τρόπο έντεχνο και «αριστουργηματικό» είχαν σωρευτεί επί αιώνες.

. Είναι γνωστή η στάση των ΜΜΕ απέναντι στις μειονότητες, θρησκευτικές και μη. Η οικουμενική διάσταση του ελληνισμού άφησε τη θέση της στον επαρχιωτισμό, στην κουτοπονηριά και στη μικροπρέπεια. Οι «ελληναράδες» κάθε μορφής και προέλευσης συνεχίζουν να υποβαθμίζουν την παρουσία της χώρας σ' όλα τα πλάτη της υδρογείου... Σταματώ! Ποια η υποδοχή επιφύλαξαν τα ΜΜΕ στο Γραφείο Τύπο;...

- Τελικά η κοινή γνώμη κυρίως με τις συχνότατες εμφανίσεις μας στα ΜΜΕ και με την πυκνή αρθρογραφία τότε στον ημερήσιο τύπο και σε άλλα περιοδικά κυρίως με την έλευση του Πάπα, πείσθηκε και σήμερα γνωρίζει καλά ότι η Καθολική Εκκλησία με την Ορθόδοξη συνιστούν τους δύο πνεύμονες του Χριστιανισμού. Γνωρίζει σήμερα ο λαός ότι υπάρχουν ίσως διαφορές μικρότερης σημασίας που δεν εμποδίζουν όμως τον γάμο και την συνύπαρξη στην ζωή και τον κόσμο. Ενώ αρχικά εφημερίδες από τις λεγόμενες δημοκρατικές, αρνούντο συστηματικά το δικαίωμά μας στην δημοσίευση και δημοσιογράφοι τηλεοπτικοί αστέρες προσπαθούσαν να καταφερθούν εναντίον της Εκκλησίας μας, ήδη πρέπει να έχουν πεισθεί ότι τα επιχειρήματά τους δεν μπορούν να σταθούν και πράγματι τηρούν ήδη διαφορετική στάση. Όχι μόνο αλλά πιστεύω ότι στην ουσιαστική μεταστροφή της κοινής γνώμης τα ΜΜΕ έπαιξαν τελικά έναν ιστορικό θετικό ρόλο.

. Σας ευχαριστώ για την απάντησή σας. Διορθώνει μια εντύπωση μου για τα ΜΜΕ όχι και τόσο αντικειμενική!... Ποιο το αποτέλεσμα της όλης προσπάθειάς σας;

- Σε αυτήν την φάση πέρασε σαφώς και το μήνυμα ότι οι Έλληνες Καθολικοί αν και όχι Ορθόδοξοι είναι και αυτοί Έλληνες λόγω καταγωγής και πρωτίστως διότι φρονούν ελληνικά. Οι Έλληνες πιστεύω ότι γνώρισαν μια «αδελφή» Εκκλησία που έχει ένα σοβαρό ρόλο στη σύγχρονη διεθνή πραγματικότητα. Με την αναχώρηση του Πάπα Ιωάννη Παύλου Β' από την χώρα μας αρχίζει μια νέα περίοδος για το Γρ. Τύπου. Με όσα ο Άγιος Πατέρας είπε για την επικρατούσα θρησκεία των Ελλήνων, για τον πολιτισμό τους και τον λαό έδωσε την ευκαιρία στην Καθολική Εκκλησία να τοποθετηθεί ως ενεργό στοιχείο της ελληνικής κοινωνίας και ως θεσμικός συνομιλητής με την πολιτεία και την κοινωνία. Κληθήκαμε επανειλημμένα σε τηλεοπτικές συζητήσεις επί κάθε είδους επιπέδου θεμάτων. Ενδεικτικά:

. *Θέλετε να αναφέρετε τις σημαντικότερες προσκλήσεις που λάβατε...*

1. Μετείχαμε επανειλημμένα με πρώην καταφερομένους κατά της Εκκλησίας μας κληρικούς και θεολόγους σε κοινή παρουσία κατά αγνωστικιστών και αντιχριστιανών σε θέματα χριστιανικής ηθικής, ομοφυλοφιλίας, απόπειρας απαξίωσης της Βίβλου, βιοηθικής κ.α. Το κοινό αυτό μέτωπο Καθολικών και Ορθοδόξων έδωσε κατ' αρχήν μαρτυρία συμφιλίωσης και συναδέλφωσης που για πρώτη φορά γνώρισαν οι έλληνες μέσω της τηλεόρασης. Όμως η κοινή αυτή σύμπραξη έδωσε κυρίως την κοινή μαρτυρία των δύο Εκκλησιών.

2. Για πρώτη φορά αναπτύχθηκε με άνεση στο ευρύ κοινό το Πρωτείο και το Αλάθητο του Πάπα. Επίσης σε ραδιοφωνική εκπομπή αναπτύχθηκε το έργο της Κάριτας στην εμπόλεμη περιοχή του Ιράκ.

3. Κληθήκαμε και μετείχαμε για πρώτη φορά στην ιστορία αυτού του τόπου σε κοινές εκπομπές ως εκπρόσωποι θεσμικών οργάνων της Καθολικής Εκκλησίας (του Γρ. Τύπου της ΙΣΚΙΕ) με εκπρόσωπο θεσμικού οργάνου της Ορθόδοξης Εκκλησίας (της Ι. Αρχιεπισκοπής Αθηνών αιδεσιμότατο αρχιμανδρίτη π. Επιφάνειο) και δη στην NET και άλλους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Θέματα ανθρωπολογικά και πανανθρώπινου ενδιαφέροντος όπως α/ ο πόλεμος στο Ιράκ, β/ η κοινή χριστιανική παράδοση της Ευρώπης ως αποτύπωση στο σχέδιο συντάγματος της Ε.Ε. αποτέλεσαν επί θεολογικής και εκκλησιολογικής βάσης κοινές θέσεις που προβλήθηκαν μέσω αυτών των εκπομπών.

4. Άλλη θεματική ήταν η θρησκευτική ελευθερία και συγκεκριμένα το Γραφείο Τύπου συμπαραστάθηκε τόσο σε ιατρό του δημοσίου που έκανε απεργία πείνας διότι είχε δυσμενείς διακρίσεις από την πολιτεία ως ετερόδοξος, όσο και στην ανέγερση του τεμένους στην Αθήνα. Οι θέσεις ήταν πάντοτε τεκμηριωμένες στο γράμμα και το πνεύμα της Β' Βατικανής Συνόδου. Διαμαρτυρηθήκαμε έντονα στις στρατιωτικές και πολιτικές αρχές διότι μέραρχος στρατοπέδου απαγόρευσε σε καθολικούς και μουσουλμάνους νεοσύλλεκτους να παρελάσουν και ορκισθούν δημόσια.

5. Άλλη θεματική ήταν η βιοηθική σε πολλά θέματα (μεταμοσχεύσεις, ευθανασία κ.λπ.).

6. Άλλα επίσης θέματα ήταν, η θέση της Καθολικής Εκκλησίας υπέρ του νομοσχεδίου για διορισμό αλλοδαπών εκπαιδευτών στη χώρα μας και η πρόταση που κατετέθη δημόσια στη NET από μέρους της Καθολικής Εκκλησίας και φαίνεται να απεδέχθη δημόσια και ο Μακαριότατος κ. Χριστόδουλος δηλαδή η Εκκλησία να προτείνει τους θεολόγους και στη συνέχεια οι προτεινόμενοι να διορίζονται από το κράτος.

7. Υπήρξε όμως και σειρά εκπομπών με άλλα θέματα όπως η καύση των νεκρών (ΕΤ3), έθιμα της Καθολικής Εκκλησίας εδώ και αλλού. Επίσης η στάση της Αγίας Έδρας έναντι της τρομοκρατίας και άλλων κορυφαίων θεμάτων ως και θέματα όπως ο π. Πίος, η διάδοση του ιού του έιτς κ.λπ. Τέλος εδώ μπορούμε να αναφέρουμε την ισχυρή στήριξη της ελληνικής γλώσσας και την αντίθεσή μας στην πρόταση της ελληνίδας επιτρόπου της Ε.Ε. για καθιέρωση και της αγγλικής ως επίσημης γλώσσας σε εκπομπή μεγάλης ακροαματικότητας.

8. Έγιναν αρθρογραφίες στο περιοδικό ΜΕΤΡΟ για την ειρήνη και στο NEWSBOOK εκτέθηκαν απόψεις για την παιδραστία στις ΗΠΑ σε απόκρουση σχετικού εκτενούς δημοσιεύματος.

. *Γνωρίζω ότι χτίσατε το Γραφείο στηριζόμενος κυρίως στον εθελοντισμό. Γνωρίζω από προσωπικές εμπειρίες ότι προσφέρατε επανειλημμένα και αφιλοκερδώς σε πολλές*

περιπτώσεις τις νομικές και άλλες υπηρεσίες σας. Περιμένετε ίσως μεγαλύτερη συμμετοχή και βοήθεια, π.χ. από το Συμβούλιο που σας έδωσε η ΙΣΚΙΕ; ...

- Βεβαίως. Πρέπει να ομολογήσουμε ότι το Συμβούλιο δεν έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον. Φοβούμαι μήπως υπάρχουν κάποιες διαφωνίες για το δυναμικό προφίλ των εμφανίσεων του Γραφείου. Θα μπορούσαμε να τις συζητήσουμε. Ας πω όμως ότι αυτό το προφίλ διαφύλαξε την συνέχεια του ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, αφού τα θέματα που ετίθεντο δεν ήταν επιφανειακά ή απλώς δημοσιογραφικά αλλά έμπαιναν σε επίπεδο κάποιου βάθους από την πνευματικότητα της εκκλησίας μας που ήταν άγνωστη στο ευρύ κοινό. Πολύ πίστευαν ότι μετά την αναχώρηση του Αγίου Πατρός θα είχαμε λησμονηθεί. Το έλεγαν και Καθολικοί αλλά και επανειλημμένες δημοσιεύσεις πολύ γνωστής δημοσιογράφου στον ημερήσιο τύπο λόγο της ευθείας και έντιμης δημόσιας αντίδρασης μας στα «παιχνίδια» που μας έκανε.

. Γνωρίζω επίσης ότι έχετε ένα πλατύτερο και βαθύτερο όραμα για το Γραφείο Τύπου. Ποιοι είναι οι μελλοντικοί στόχοι σας; ...

- Είναι βέβαιο, μετά τα όποια επιτεύγματα μέχρι σήμερα, ότι είναι ανάγκη να φανεί καλύτερα η πνευματικότητα της Καθολικής Εκκλησίας ταυτόχρονα με το κοινωνικό προφίλ της και την κοινωνική διδασκαλία της. Έχω προτείνει, έχοντας προς τούτο την αρμοδιότητα στην ΙΣΚΙΕ να γίνει ημερίδα ή διημερίδα ή συνέδριο πάνω στις θέσεις της Καθολικής Εκκλησίας και της Β΄ Βατικανής Συνόδου. Πρότεινα επίσης την παρουσίαση από την δημόσια τηλεόραση της θ. Λειτουργίας των Χριστουγέννων.

Είναι απίστευτο το ενδιαφέρον του κόσμου, μέσου ανθρώπου και επιστημόνων για την Καθολική Εκκλησία. Τυχαία στο δρόμο μας χαιρέτησαν και μιλήσαμε πανεπιστημιακοί και δη και της θεολογίας. Έχω προτείνει επίσης να αρθρογραφούμε από τον ημερήσιο τύπο με νηφαλιότητα. Αλλά και η διεκδίκηση της νομικής μας προσωπικότητας και η διεύρυνση της θρησκευτικής ελευθερίας αποτελούν επίκαιρα θέματα. Ας μην λησμονούμε ότι η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα ο Σεβασμιότατος Αρχιεπίσκοπος των εν Αθήναις Καθολικών κ. Νικόλαος Φώσκολος είναι επικεφαλής και μέχρι πρότινος είχαν τον πρώτο λόγο πάνω στο θέμα της θρησκευτικής ελευθερίας, θέμα μείζον και πάντοτε επίκαιρο. Διαβλέπω ότι με την νέα κυβέρνηση πολλά μπορεί να πάνε πίσω ακόμη και το μοναδικό επίτευγμα της προηγούμενης κυβέρνησης για τις ταυτότητες.

Πιστεύω ότι το Γρ. Τύπου μπορεί να συμβάλει και στη βελτίωση των σχέσεων με την Ελλαδική Εκκλησία. Δεν υπάρχουν εδώ στην Ελλάδα θεσμικές και Οικουμενικές σχέσεις.

Νομίζω ακόμη ότι τώρα που περιορίζεται ο δημόσιος λόγος της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα ότι πρέπει να ανοίξουμε μία στήλη για απαντήσεις στην ιστοσελίδα μας στις όχθες και σπάνιες επιθέσεις προσώπων ή εντύπων αλλά και για την έκθεση απόψεων σε θέματα βιοηθικής και εκκλησιολογικού ενδιαφέροντος. Μπορεί και πρέπει η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα να γίνει θεσμικός συνομιλητής με την Πολιτεία και τα όργανά της. Δεν πρέπει βέβαια να αγνοούμε τις αντικειμενικές δυσκολίες, όμως πρέπει να κινηθούμε προς την κατεύθυνση αυτή. Άλλωστε να μην ξεχνούμε ότι η Καθολική Εκκλησία είναι η επικρατούσα θρησκεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τελευταία, δέχομαι παρατηρήσεις από διάφορους και από επώνυμους που μου παραπονούνται για το χαμηλό προφίλ της Καθολικής Εκκλησίας έναντι της πολιτείας. Δεν πρέπει να αγνοούμε ότι η Καθολική Εκκλησία έχει το παγκόσμιο προφίλ της,

όμως έχει και την μαχητικότητα της. Αν μπορούμε να μιλάμε για όνειρα, εύχομαι βαθύτατα να επιτύχει μεσο-μακροπρόθεσμα η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα να γίνει περισσότερο γνωστή, αφού βέβαια αρθούν και όλα τα αρνητικά που γνωρίζουμε ότι της έχουν επισυνάψει και να φανεί η πραγματική της διάσταση.

Η συνέντευξη δόθηκε στον π. Γαβριήλ Μαραγκό

Απόστολοι με την Προσευχή το μήνα Ιούνιο

Καρδιά ανοιχτή του Ιησού

**Κύριε Ιησού,
πάνω στο σταυρό
μας έδωσες τα πάντα.
Και όμως δεν ήταν ακόμη αρκετό.**

**Ο στρατιώτης Σε πλησίασε
και, μπροστά σε όλο τον κόσμο,
ναι, μπροστά σ' ολόκληρο τον κόσμο
με ένα χτύπημα με τη λόγχη,
τρύπησε την πλευρά σου.**

**Τώρα ξέρουμε,
η αγάπη σου είναι ανεξάντλητη.
Γιατί λοιπόν, τόσο συχνά
ενεργούμε
σαν να μην το είχαμε παρατηρήσει;**

**Το πιο μεγάλο ελάττωμα μας
είναι πράγματι η αδιαφορία.**

**Την αγάπη μας
την κρατούμε ζηλότυπα
για μας και για τους δικούς μας,
χωρίς να έχουμε αντιληφθεί ότι
η αγάπη μας δεν είναι πλέον η αγάπη σου :
δεν μπορεί πλέον να σώσει τον κόσμο.**

Ανοίγω τους ορίζοντες της προσευχής μου

Με εκατομμύρια χριστιανούς : Προσφέρω την ημέρα μου στο Θεό και προσεύχομαι για τους σκοπούς που ο άγιος-Πατέρας προτείνει κάθε μήνα σε ολόκληρη την Εκκλησία.

ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ, ΠΡΟΣΦΕΡΩ ΣΤΟ ΘΕΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥ ΛΕΓΟΝΤΑΣ :

Πατέρα Άγιε, σου προσφέρω τις πράξεις μου, τις χαρές και τις δοκιμασίες μου, αυτής της ημέρας, ενωμένος με την Καρδιά του Ιησού που προσφέρει τον εαυτό του στην Ευχαριστία. Είθε το Πνεύμα του το Άγιο να κατοικεί μέσα μου. Και με τη Μαρία, τη Μητέρα του Ιησού και Μητέρα μας, το μήνα Ιούνιο, προσεύχομαι ιδιαίτερα :

- .... Οι χριστιανοί έχουν χρέος να δίνουν μαρτυρία για την αγάπη που έχει ο Θεός για ολόκληρη την ανθρωπότητα

Να αγαπώ όλους τους ανθρώπους συλλογικά είναι εύκολο. Αλλά δεν είναι αυτό που προτείνει ο άγιος-Πατέρας σήμερα. Εννοεί ότι έχουμε χρέος να αγαπάμε τον οποιονδήποτε χωρίς διακρίσεις. Δεν έχουμε να ξεχωρίσουμε ή επιλέξουμε εμείς με ποιο πρόσωπο ο Χριστός επιθυμεί να παρουσιαστεί σήμερα σ' εμάς. Και αν ο Χριστός επιλέξει ένα πρόσωπο που δεν Του είναι αντάξιο, αυτό αφορά Εκείνο και όχι τον καθένα μας.

- ... η θρησκευτική ελευθερία να γίνει ακόμα περισσότερο σεβαστή, κυρίως στην Ασία

Σήμερα μας προτρέπουν να προσευχηθούμε για την Ασία. Είναι πράγματι γνωστή σε όλους, παντού στον κόσμο, η δυσκολία που υπάρχει, τόσο για τα πρόσωπα, όσο και για τους θεσμούς, να ζήσει κανείς έναν αληθινό σεβασμό της συνειδήσης. Χωρίς να μιλήσουμε για ανοιχτούς διωγμούς ούτε για τα βασανιστήρια για να εκβιάσουν κάποια ομολογία, πόσες μορφές βίας πάνω στις συνειδήσεις ! Ακόμα και ο απλός τρόπος που μιλούμε μπορεί να είναι απαγορευτικός στο διπλανό μας να είναι ο εαυτός του. Ας σκεφτούμε αυτό που συμβαίνει μέσα στις οικογένειές μας ή μπροστά στα παιδιά μας ή ακόμη και μέσα στην Εκκλησία μας.

Προσεύχομαι

- ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

- ΣΤΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΜΑΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ
Το σώμα μας έχει μια πολύ σημαντική θέση

Έχουμε μήπως συνειδητοποιήσει ότι, χωρίς το σώμα μας, δεν θα συναντούσαμε κανένα ; Για να συναντήσω κάποιον πρέπει πρώτα να διασταυρωθούν οι δρόμοι μας. Είναι απαραίτητο το σώμα μου να βρεθεί απέναντι στο δικό του. Μου είναι απαραίτητα τα μάτια. Και για να τον ακούσω και να τον καταλάβω, έχω ανάγκη από τα αυτιά, κ.ο.κ

Είναι αυτή η σωματική συνάντηση που επιτρέπει τη συνάντηση της καρδιάς με καρδιά, την εσωτερική συνάντηση.

- ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΩ ΤΟ ΘΕΟ
το σώμα μου είναι εξίσου σημαντικό

Επειδή ο Θεός πήρε ο ίδιος ένα σώμα στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, καθαγίασε το ανθρώπινο σώμα, καθιστώντας το ικανό να γίνει το σώμα του Θεού.

Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουμε δικαίωμα να περιφρονούμε το σώμα μας. Είναι μέρος του εαυτού μας. Είναι με το νερό που λούσαμε το σώμα μας όταν γίναμε χριστιανοί.

- **Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ**

Σήμερα θα αρκεστούμε να μιλήσουμε για τη θέση του σώματός μας κατά τη διάρκεια της προσευχής.

Πριν απ' όλα, δεν πρέπει, το σώμα μας να είναι ένα εμπόδιο. Επομένως δεν πρέπει κατά τη διάρκεια της προσευχής να παίρνουμε στάσεις επώδυνες. Ο πόνος θα μας εμποδίσει να προσευχηθούμε.

Γι' αυτό δεν υπάρχει προνομιούχα στάση κατά τη διάρκεια της ιδιωτικής προσευχής. Πρέπει να πάρουμε εκείνη τη στάση που θα διευκολύνει καλύτερα την προσευχή.

Όρθιος, γονατιστός, καθιστός, ξαπλωμένος... όλες οι στάσεις είναι καλές, εφόσον μας βοηθούν. Αλλά επίσης δεν πρέπει να περνούμε όλο το χρόνο μας αλλάζοντας στάσεις.

- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

Κυριακή, 6 Ιουνίου 2004

Γιορτή της Αγίας Τριάδας

Αν δεν υπάρχει ένα κείμενο που να αναφέρεται απ' ευθείας στην αγία Τριάδα. Είναι ολόκληρο το Ευαγγέλιο που εμπεριέχει και αποκαλύπτει προοδευτικά το μυστήριο του Θεού. Η προσευχή μας, λοιπόν, μπορεί να γίνει μια απ' ευθείας προσωπική συνομιλία με καθένα από τα τρία πρόσωπα.

1. **Κοιτάζω τον Ιησού.** Στο πρόσωπό του ατενίζω και τα τρία Πρόσωπα. «Όποιος βλέπει εμένα, βλέπει και τον Πατέρα», είπε στον Φίλιππο.
2. **Απευθύνομαι στον Πατέρα,** όπως μας το συμβουλεύει ο Ιησούς : «όταν προσεύχεστε, να λέτε : Πατέρα μας που είσαι στους ουραμούς...».
3. **Ακούω μέσα μου** τη φωνή του Πνεύματος. Είναι η παρουσία του Θεού. Κάθε καλή έμπνευση προέρχεται από το Πνεύμα.

Στο Όνομα του Πατέρα και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. (Ολοκληρώνω με το Πάτερ ημών)

Πέμπτη, 10 Ιουνίου 2004

Εορτή της Ευχαριστίας : (Λουκά 9,11-17)

Πηγαίνουμε συχνά στη Θεία Λειτουργία. Έχουμε όμως συνείδηση ότι κατά τη διάρκειά της ενεργείται η σωτηρία του κόσμου ;

1. **Κοιτάζω τον Ιησού.** Κάνει χειρονομίες απλές, βγαλμένες μέσα από την καθημερινή μας ζωή. Η δύναμη φανερώνεται μέσα από την απλότητα των μέσων που χρησιμοποιεί.
2. **Ακούω τον Ιησού.** Ο Ιησούς, πράγματι αναγγέλλει τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να δώσει τον εαυτό του ως τροφή. Οι μαθητές δεν το κατάλαβαν αμέσως.
3. **Αποδέχομαι, στη ζωή,** αυτή την παρουσία του Ιησού. Προσπαθώ να συνειδητοποιήσω το μοναδικό στο είδος του ρεαλισμό αυτής της παρουσίας.

Κύριε, επίτρεπέ μου να εισχωρήσω στο μυστήριο της κοινωνίας, να συμμετέχω σ' αυτήν, να αφήσω να με καταλάβεις με την παρουσία σου, ώστε στο πρόσωπό μου να είσαι εσύ και όχι ο εαυτός μου, που βιώνει τις πράξεις μου και τις δοκιμασίες μου. (Πάτερ ημών)

Παρασκευή, 18 Ιουνίου 2004

Γιορτή της Καρδιάς του Ιησού : (Ιωάννη 19,31-37)

Η καρδιά είναι η ζωή, είναι η αγάπη.

1. **Κοιτάζω τον Ιησού,** καρφωμένο πάνω στο σταυρό. Ένας στρατιώτης, με τη λόγχη, τρυπάει την πλευρά του. Η Εκκλησία πάντοτε είδε σ' αυτή τη χειρονομία, σ' αυτό το γεγονός, το συμβολισμό της αγάπης του Θεού για μας.
2. **Ακούω τη μεγάλη σιωπή.** Δεν υπάρχουν λόγια που συνοδεύουν το θάνατο. Δεν υπάρχουν λόγια. Γιατί όσα έπρεπε να λεχθούν, λέχτηκαν.
3. **Αποδέχομαι την ενέργεια του Ιησού.** Προβληματίζομαι πάνω στον τρόπο που εκμεταλλεύομαι τις μεγάλες ικανότητες της καρδιάς μου. Μήπως μονοπωλώ υπερβολικά το γεγονός για προσωπικό όφελος ;

Κύριε, αφάιρесе από μέσα μου την πέτρινη καρδιά και δώσε μου την καρδιά σου για να αγαπώ, έστω και λίγο, όπως εσύ ξέρεις να αγαπάς, όπως εσύ με αγάπησες. (Πάτερ ημών).

Πέμπτη 24 Ιουνίου 2004

Γέννηση του Ιωάννη Βαπτιστή (Λουκά 1,57-80)

Μια γέννηση που συνέβηκε με τρόπο θαυματουργικό, προκάλεσε τη δυσπιστία του Ζαχαρία, του πατέρα. Το αποτέλεσμα: έμεινε βουβός...

1. **Τοποθετούμαι μέσα στην οικογένεια.** Όλοι χαίρονται που ο Θεός ξέπλυνε την ντροπή της Ελισάβετ, την ντροπή της στειρότητας.
2. **Κοιτάζω.** Ο πιο εντυπωσιακός είναι , βέβαια, ο Ζαχαρίας. Τι στιγμή που του ζητούν να ονομάσει το παιδί του, γράφει : «Ιωάννης» είναι το όνομά του. Όπως του το είχε πει ο άγγελος. Ο λόγος του ανθρώπου είναι κενός (βουβαμάρα), αν δεν γίνει απόηχος του Λόγου του Θεού.
3. **Ακούω** και απαγγέλλω το «Ευλογητός», τον ύμνο του Ζαχαρία :

«Ευλογητός να είναι ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, γιατί ήρθε και λύτρωσε το λαό του.
Για χάρη μας έστειλε ένα δυνατό σωτήρα από τη γενιά του Δαβίδ του δούλου του,
Όπως το είχε υποσχεθεί, αιώνες πριν, με το στόμα των αγίων προφητών του.
Μ' αυτόν θα μας σώσει από τους εχθρούς μας, και από την εξουσία όσων μας μισούν.
Έδειξε την ευσπλαχνία του στους πατέρες μας κι εκπλήρωσε την άγια διαθήκη του,
Τήρησε τον όρκο που έδωσε στον πατέρα μας, Αβραάμ
Να μας αξιώσει, αφού ελευθερωθούμε από τα χέρια των εχθρών μας,
Να τον λατρεύουμε άφοβα, σαν άνθρωποι που του ανήκουμε
Και κάνουμε το σωστό ενώπιόν του, σ' όλη τη ζωή μας.
Κι εσύ, παιδί μου, θα ονομαστείς προφήτης του ύψιστου Θεού,
Και θα προπορεύεσαι πριν από τον Κύριο, για να ετοιμάσεις το δρόμο του,
Κάνοντας γνωστή στον κόσμο τη σωτηρία, με τη συγχώρηση των αμαρτιών τους,
Επειδή ο Θεός μας είναι γεμάτος ευσπλαχνία.
Έκανε να ανατείλει για μας ένα φως από ψηλά,
για να φωτίσει όσους ζουν στο σκοτάδι και κάτω από τη σκιά του θανάτου,
και να οδηγήσει τα βήματά μας στο δρόμο της ειρήνης».

Αξιωσε με, Κύριε, τα λόγια μου να είναι πάντοτε απόηχος του Λόγου σου (Πάτερ ημών)

Σημειώσεις

- 1) Τον ύμνο του Ζαχαρία μπορείς να μην τον βάλεις ή και να μπει σε άλλη σελίδα με παραπομπή
- 2) Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Ενορίας και η δική μου στο προηγούμενο ήταν λάθος .

Η σωστή είναι :

www.jezuici.krakow.pl/ateny

kai demetre.dalesios@jesuites.com

- 3) Στο εξής αυτό θα είναι το μονόγραμμα της Αποστολής της Προσευχής για την Ελλάδα.

Εκκλησία και Διαδίκτυο

Το ενδιαφέρον της Εκκλησίας για το ίντερνετ είναι η έκφραση του ενδιαφέροντός της για τα ΜΜΕ και την επικοινωνία. Αντιμετωπίζοντας τα ΜΜΕ ως αποτέλεσμα της ιστορικής επιστημονικής προόδου, μέσω της οποίας η ανθρωπότητα «προοδεύει ανακαλύπτοντας τις πηγές και τις αξίες που περιβάλλουν ολόκληρη την δημιουργία», η Εκκλησία έχει εκφράσει την άποψη της, που σύμφωνα με την δεύτερη Βατικανή Σύνοδο, τα ΜΜΕ αποτελούν «εκπληκτικά τεχνικά επιτεύγματα» που προσφέρουν πολλά και μπορούν να προσφέρουν ακόμα περισσότερα στον άνθρωπο.

Ο Πάπας Πίος XII το 1957 στην εγκύκλιο του *Miranda Prorsus* έγραφε: «*Η Εκκλησία βλέπει τα μίντια ως “Δώρο Θεού”, που σύμφωνα με το Θείο σχέδιο, ενώνουν τον άνθρωπο με αδελφοσύνη και με αυτόν τον τρόπο τον βοηθούν να συνεργαστεί στο σχέδιό Του για την σωτηρία*». Αυτή είναι η άποψη της Εκκλησίας ακόμα και σήμερα και για το ίντερνετ.

Όπως το αντιλαμβάνεται η Εκκλησία, η ιστορία της ανθρώπινης επικοινωνίας μοιάζει με ένα μεγάλο ταξίδι, που φέρνει την ανθρωπότητα από το πύργο της Βαβέλ «...*Ο Κύριος προκάλεσε σύγχυση στη γλώσσα των ανθρώπων και από εκεί τους διασκόρπισε σε όλη τη γη*» (Γεν. 11,1-9), στην Πεντηκοστή και το δώρο των γλωσσών: την αποκατάσταση την επικοινωνίας με κέντρο της τον Ιησού, μέσα από την δράση του Αγίου Πνεύματος. Στην ζωή, τον θάνατο, και την ανάσταση του Χριστού «*η επικοινωνία ανάμεσα στους ανθρώπους βρήκε το υψηλότερό της ιδανικό και το υπέρτατο παράδειγμα στον ίδιο τον Θεό που έγινε άνθρωπος και αδελφός*».

Ευκαιρίες και προκλήσεις

Το Διαδίκτυο έχει τη μοναδική ικανότητα να υπερνικά την απόσταση και την απομόνωση, να φέρνει τους ανθρώπους σε επαφή με συνανθρώπους τους, να ενώνει τις εικονικές κοινότητες της πίστης και να τις ενθαρρύνει να υποστηρίξουν η μία την άλλη. Η Εκκλησία προσφέρει μια σημαντική υπηρεσία στους Καθολικούς και τους μη-Καθολικούς με την επιλογή της για την μεταφορά των χρήσιμων στοιχείων σε αυτό το μέσο.

Το Διαδίκτυο μοιάζει με πολλές από τις δραστηριότητες και τα προγράμματα της Εκκλησίας – όπως του Ευαγγελισμού, συμπεριλαμβανομένου του επαν-ευαγγελισμού αλλά και του νέου ευαγγελισμού, της παραδοσιακής ιεραποστολικής εργασίας, της κατήχησης και άλλων ειδών εκπαίδευσης.

Μπορεί να διανέμει ειδήσεις και πληροφορίες, να βοηθά στη διοικητική μέριμνα, και μερικές μορφές να βοηθά με την παροχή ποιμενικών συμβουλών και πνευματικών κατευθύνσεων. Αν και η εικονική πραγματικότητα του κυβερνοχώρου **δεν μπορεί να αντικαταστήσει** την πραγματική διαπροσωπική επικοινωνία, την πραγματική ενσάρκωση των μυστηρίων και της λειτουργίας, ή την άμεση κήρυξη του Ευαγγελίου, μπορεί να συμπληρώσει, να προσελκύσει τους ανθρώπους σε μια πληρέστερη εμπειρία της ζωής της πίστης, και να εμπλουτίσει τις θρησκευτικές ζωές των χρηστών.

Υπ’ αυτήν την οπτική, έχουμε μπροστά μας ένα όργανο που μπορεί να τεθεί δημιουργικά σε εφαρμογή για τις διάφορες πτυχές της διοικητικής μέριμνας, της διοίκησης, της εκπαίδευσης και της προβολής.

Ορισμένα θέματα που αφορούν τη νέα τεχνολογία απαιτούν ακόμα πολλή μελέτη. Όσον αφορά αυτά, πρέπει να υπάρχει συνεχής έρευνα και μελέτη, συμπεριλαμβανομένης «*της ανάπτυξης μιας ανθρωπολογίας και μιας θεολογίας της επικοινωνίας*» - τώρα, που υπάρχει και η συγκεκριμένη αναφορά στο Διαδίκτυο. Μαζί με τη μελέτη και την έρευνα, φυσικά, ο ποιμενικός προγραμματισμός για τη χρήση του Διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών μπορεί και πρέπει να προχωρήσει μπροστά.

Η Εκκλησία μέσα στον κόσμο

Πάνω σε αυτούς ακριβώς τους άξονες κινείται και η στρατηγική ανάπτυξης του επικοινωνιακού μοντέλου του Γραφείου Τύπου. Που μπορεί να διαιρεθεί σε τρεις μεγάλες κατηγορίες .1. Στην κατηγορία προπαρασκευαστικών, 2. Στην κατηγορία των δημοσίων, 3. Στη συνεργασία κατά κοινότητες.

Πρόκειται για ένα εγχείρημα με ευρύτατο ορίζοντα ανάπτυξης, κοιτάζοντας σε κάθε φάση αυτού του αναπτυξιακού πλάνου όχι το ιδανικό, που πάντα επιδιώκουμε, αλλά το εφαρμόσιμο στην κάθε χρονική περίοδο. Με την επιδίωξη να εξυψωθούμε πάνω από τα πάθη και τα ελαττώματά μας και να δούμε ότι είμαστε μέλη μιας οικογένειας που εξελίσσεται μέσα σε έναν πολιτισμό χιλιάδων χρόνων, για την ανάπτυξη του οποίου έχουμε και εμείς δικαίωμα και υποχρέωση να συντελέσουμε. Αυτό είναι δυνατό να κατορθωθεί, μόνο όταν η πραγματική επικοινωνία και μόρφωση δίδεται προς τον λαό. Υπάρχει δυστυχώς το κοινωνικό φαινόμενο να ζούμε χωρίς καμία συνοχή και σε μια καθολοκληρία τυχαία σχέση με τον ίδιο το πολιτισμό και τη θρησκεία που μας περιβάλλει, φαινόμενο το οποίο πρέπει να καταπολεμήσουμε, εργαζόμενοι μέσα στην κοινωνία και μέρος αυτής, πάντα συστηματικά και ποτέ τυχαία.

Ορόσημο γι' αυτήν τη νέα πορεία δεν είναι άλλο από την έλευση του Αγίου Πατέρα στην Αθήνα τον Μάιο του 2001, και κυρίως αυτών που είπε προς εμάς το ποίμνιο της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα. Με κομβικό σημείο αναμφισβήτητα τη Σύναξη της τοπικής Εκκλησίας των Αθηνών, που βιώνει τις αλλαγές στη σύνθεσή της, αλλά και τις νέες ανάγκες όπως αυτές διαμορφώνονται μέρα με την ημέρα. Δεν πρέπει να κάνουμε μεγάλα σχέδια για να καταλήξουμε στο τίποτα, αντιθέτως βήμα-βήμα διαβάζοντας προσεκτικά αυτά τα σημεία των καιρών, να έχουμε το σχεδιασμό, ώστε να υπάρχει ζωντανή η σχέση με τη θρησκεία την ιστορία μας και τον πολιτισμό μας και να θέσουμε την κοινότητα σε έναν οργανικό σύνδεσμο με την πνευματική ζωή της Εκκλησίας μας και με την δια μέσου των αιώνων εξέλιξή της. Αυτή η εσωτερική διεργασία είναι που θα οδηγήσει τόσο στη συνειδητοποίηση του πάθους για την ενότητα, όσο και στην κατ' ουσίαν χριστιανική ζωή.

Η εφαρμογή αυτού του σκεπτικού στην πράξη, φαίνεται καθαρά στα ενημερωτικά δίκτυα του Γραφείου που έχει στην διάθεση του: α) την Ιστοσελίδα, β) τα Ενημερωτικά Δελτία, γ) Δελτία Καθημερινής Ενημέρωσης, δ) τις ομάδες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (μόνο για το 2003 είχαμε αποστείλει περίπου 4000 και έχουμε λάβει 700 μηνύματα). ε) η ψηφιακή οργάνωση του αρχείου του Γρ. Τύπου (2,7G) υποστηριζόμενη από μια καλή βάση δεδομένων. Αυτά τα μέσα αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία μπορούμε να οικοδομήσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ μας. Αυτή η διαδικασία είναι δύσκολη γιατί έχουμε να κάνουμε με κάτι καινούργιο και μια διαδικασία (τεχνικά) εντελώς νέα. Όποιος πραγματικά θέλει κάτι, δεν πρέπει να βιάζεται να δει τα αποτελέσματα της εργασίας του, λαμβάνοντας πάντα υπόψη ότι όταν ένα έργο βρίσκεται εν τω γίνεσθαι, μπορεί κανείς να έχει και άλλη γνώμη.

Στηριγμένοι λοιπόν στην αμφίδρομη επικοινωνία προς όλες τις κατευθύνσεις επιχειρούμε να αναπτύξουμε σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας που αποβαίνουν προς όφελος όλων. Με το πέρας της Σύναξης της τοπικής Εκκλησίας των Αθηνών προχωρήσαμε άμεσα σε τρεις σημαντικές κατά την γνώμη μου πρωτοβουλίες: α) τη δημιουργία ενός δικτύου ηλεκτρονικής επικοινωνίας της τοπικής Εκκλησίας (email 4all@cathecclesia.gr), β) στην έκδοση καθημερινού ενημερωτικού δελτίου προς τους ιερείς και μοναχούς μας, γ) την αναβάθμιση του τμήματος ειδήσεων της ιστοσελίδας, αλλά και την εκπόνηση ενός συμπληρωματικού σχεδίου για την αξιοποίηση των τεχνολογικών μέσων που διαθέτουμε προς όφελος όλων των τομέων δράσης της Εκκλησίας μας και κυρίως αυτών της προβολής και της εκπαίδευσης.

Ιστοσελίδα

Όταν ξεκινήσαμε το εγχείρημα της ιστοσελίδας με ανάμικτα συναισθήματα αναμέναμε την επιτυχία ή μη του εγχειρήματος. Οφείλω να ομολογήσω ότι αυτή την επιτυχία δεν μπορούσαμε να την φανταστούμε.

Τους 8.500 επισκέπτες έχει ξεπεράσει η ιστοσελίδα της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα www.catheclesia.gr. Αριθμός εντυπωσιακός, τόσο σε όγκο όσο και σε ποιότητα επισκεπτών. Αξίζει να σημειώσουμε ότι το 70% είναι επισκέπτες από την Ελλάδα ενώ το υπόλοιπο 30% επισκέπτες από πολλές χώρες του κόσμου. Ενδεικτικά αναφέρουμε Χώρες όπως Ιταλία, Καναδά, Μεξικό, Γαλλία, Πολωνία, Γερμανία, ΗΠΑ, Αγγλία, Βραζιλία, Κύπρος, Ολλανδία, Ουγγαρία, Τουρκία, Αργεντινή, Βέλγιο, Νορβηγία κ.λπ.

Ιδιαίτερη προτίμηση υπάρχει για τους τομείς της ιστορίας των εκδόσεων, των ειδήσεων, αλλά και της επίσκεψης του Αγίου Πατέρα στην Αθήνα.

Να σημειώσουμε ότι η ιστοσελίδα μας καλύπτει όλες τις εκκλησιαστικές επαρχίες και στα θέματά της περιλαμβάνονται:

- 1. Ιστορία**, Κεντρική διοίκηση, και νομική θέση.
- 2. Ιερά Σύνοδος** – Συνοδικές Επιτροπές.
- 3. Εκκλησιαστικές Επαρχίες:** - Επίσκοποι - Κλήρος - Ενορίες - Ιδρύματα, - Ιερές μονές, μοναχικά τάγματα - Θεσμοί και επιτροπές.
- 4. Επίσκεψη του Αγίου Πατέρα στην Αθήνα:** κείμενα και φωτογραφίες.
- 5. Άλλες διευθύνσεις :** Από την Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα, τον κόσμο, Οικουμενικές, και της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
- 6. Εκδόσεις :** π. Ιησουϊτών (Ανοιχτοί Ορίζοντες, Σύγχρονα Βήματα, ΚΕΟ) καθώς και του Καλού Τύπου (Κατάλογος Εκδόσεων).
- 7. Νέοι και επικοινωνία** (Chat room, ΕΚΦΕ, Πρόκληση (εφημ. της Νεολαίας της Σύρου).
- 8. Ειδήσεις** ανά Εκκλησιαστική Επαρχία καθώς και τα έντυπα των εκκλησιαστικών επαρχιών σε ηλεκτρονική μορφή: Ενοριακές Καμπάνες, Συνάντηση. Αλλά και το ενημερωτικό Δελτίο του Γραφείου Τύπου.
- 9. Σύνδεση** με την Κάριτας.
- 10. Επικοινωνία** Η αμφίδρομη κάνει τα πρώτα της δειλά βήματα μέσω του τμήματος επικοινωνίας της σελίδας που γίνεται καθημερινά ένα μέσο για ερωτήσεις, προτάσεις, γνώμες και απόψεις.

Σεβαστιανός Ρούσσος

Νέα βιβλία

π. Νικόλαος Ρούσσος

50 χρόνια Αποστολή στην Ελληνική Διασπορά
(1954 – 2004)

Το Δεκέμβριο του 1954, ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος Καθολικών της Αθήνας Μάριος Μ. Μακρυωνίτης (1953 – 1959), κάλεσε το συνάδελφό του στο τάγμα του Ιησού π. Νικόλαο Ι. Ρούσσο, να προσφέρει τις υπηρεσίες του στους στερούμενους ιερέων Καθολικούς της Ελληνικής Διασποράς.

Αναλαμβάνοντας με ζήλο τη νέα του Αποστολή μετά από 5 χρόνια υπηρεσίας στο προδοκίμιο των Ιησουϊτών, ο π. Νικόλαος Ρούσσος ακολούθησε μια πολύ παλαιά παράδοση της μοναχικής του κοινότητας, που εγκαινιάστηκε στους

Ελληνικούς χώρους της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1594, έτος εγκατάστασής της στη Χίο. Από τότε, οι ιερομόναχοι και μοναχοί του τάγματος που ίδρυσε το 1540, ο ανακαινιστής της καθολικής Αποστολής Ιγνάτιος Λουόλα (1491 – 1556), οργάνωναν τακτικές επισκέψεις σε περιοχές στις οποίες κατοικούσαν Καθολικοί διαφόρων εθνοτήτων και τυπικών: Έλληνες και Φραγκολεβαντίνοι, (γεννημένοι στην καθ' ημάς Ανατολή Δυτικοευρωπαίοι έμποροι), ενωτικοί Αρμένιοι, Μελχίτες κ.ά. Η θεμελιωμένη στη Χίο μονή, που το 16^ο αιώνα διέθετε μια ανθηρή καθολική κοινότητα με 8.000 πιστούς, διευρύνθηκε με την ίδρυση νέων ιησουιτικών σταθμών, στην Κωνσταντινούπολη το 1609, στη Σμύρνη το 1624, στη Νάξο το 1626, στη Σαντορίνη το 1644, στην Τήνο το 1679, στη Θεσσαλονίκη το 1706 και στη Σύρο το 1744. (Για τη δραστηριότητά τους παραπέμπω στη μελέτη «Ιησουίτες στους Ελληνικούς χώρους», Αθήνα 1991, σελ. 407).

Με την ανάθεση του ιδίου είδους Αποστολή στον π. Νικόλαο Ρούσσο, αναβίωσε το 1954, μια παλαιά ποιμαντική παράδοση των Ιησουιτών, που παρήγε αγλαούς πνευματικούς καρπούς, όπως μαρτυρεί η πρόσφατα δημοσιευθείσα Έκθεση του έτους 1700, με αντικείμενο την «Κινητή Αποστολή» (στα γαλλικά “Mission Volante”), των πατέρων Ιακώβου Portier και Ιωάννη Luchon στις Δυτικές Κυκλάδες (Η Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα μέσα από έγγραφα Ιησουιτών του 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα, Αθήνα 2002, σελ. 70).

Την ίδια δοκιμασμένη αποστολική μέθοδο, ακολούθησε ο π. Νικόλαος Ρούσσος έχοντας για υπόδειγμα τους μακρινούς συναδέλφους του στην Αδελφότητα των Ιησουιτών, πρώτα με σταθμό εκκίνησης τη Θεσσαλονίκη και κατά την τελευταία εικοσαετία το Ναύπλιο όπου είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ μαζί του (1985 – 2004).

«Κύριος οίδε» πόσες χιλιάδες χιλιόμετρα διήνυσε ο αγαπητός μας π. Νικόλαος στους όχι και τόσο άνετους επαρχιακούς δρόμους, πρώτα με τη μοτοσικλέτα και αργότερα με το θρυλικό «Παυσανία» του, ένα ακούραστο φολκσβάγκεν, δωρεά της Αρχιεπισκοπής Φρειβούργου της Γερμανίας. Παντού όπου περνούσε, από τη Νέα Βύσσα στα ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι τη Μεθώνη και τη Μονεμβασία, στις εσχατιές της Πελοποννήσου, ενίσχυε την πίστη των χωρίς ιερέα πιστών, μετέδιδε τα μυστήρια, κήρυττε το θείο λόγο και βοηθούσε υλικά, παρόλο το ελαφρύ του βαλάντιο, τους πιο άπορους. Το έργο του ήταν ταυτόχρονα και οικουμενικό εφόσον οι περισσότερες των οικογενειών που επισκέπτονταν, ήταν μικτές.

Το Νοέμβριο του 1985, με την ευκαιρία της πρώτης προσκυνηματικής μου επίσκεψης στο Ναύπλιο, ο π. Νικόλαος Ρούσσος τον οποίο είχα γνωρίσει στο προδοκίμιο των Πατέρων Ιησουιτών το 1950, μου πρότεινε να συνεργαστούμε στο πλαίσιο της κινητής αποστολής του, για την ανάδειξη του ιστορικού ναού Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, του εντός αυτού Μνημείου των Φιλελλήνων, της ενετικής Κρύπτης και των 4 οθωμανικών λουτρών τα οποία μετασκευάσαμε σε χώρους διαμονής, υγιεινής και εκθέσεων.

Η απάντησή μου ήταν αυθόρμητη και μονολεκτική «Έγινε» π. Ρούσσο. Η συνεργασία μου, εκτός από την επισκευή των ημιρειπωμένων, λόγω της πολυετούς απουσίας μόνιμου ιερέα, ιστορικών χώρων, θα συνίστατο στη διοργάνωση των δραστηριοτήτων της μικρής καθολικής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένων και 100 περίπου Πολωνών την εποχή εκείνη, και στην ξενάγηση τα Σαββατοκύριακα, των πολύ περισσότερων ημεδαπών και αλλοδαπών επισκεπτών στο κατ' εξοχήν τουριστικό Ναύπλιο. Με πίστη στην ανάγκη θεραπείας της ανεπίτρεπτης κατάστασης στην οποία βρίσκονταν ο ιερός ναός και τα εξαρτήματά του, αρχίσαμε «χωρίς μία», το τιτάνειο έργο αποκατάστασης των σοβαρών ζημιών που είχε αφήσει στα κτίρια ο φθοροποιός χρόνος.

Πρώτα ελαιοχρωματίστηκε ο ναός από τον μόνιμο ενορίτη μας Μανουέλ Gonzalez με δαπάνη του θερινού ενορίτη μας αείμνηστου Αντωνίου Fibbe, δικαστού από το Haarlem της Ολλανδίας. Ο ίδιος φρόντισε για την επίπλωση του επισκευασθέντος από Πολωνούς εργάτες πρεσβυτερίου το οποίο, εκτός από τον π. Ν. Ρούσσο, στέγαζε και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να στεγάζει, ιερείς από την Αγγλία, την Ολλανδία και πιο πρόσφατα την Ουγγαρία, οι οποίοι εξασφαλίζουν τη θεία λειτουργία από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο.

Ακολούθησαν η δωρεά επίπλωση της εκκλησίας και του σκευοφυλακείου με νέο ιερό βήμα, αρτοφόριο, αναλόγιο, ντουλάπες αμφίων και ιερών σκευών από τον κ. Θεόφιλο Φόνσο, κατά το ήμισυ αργίτη λόγω καταγωγής της συζύγου του, και 100 καρεκλών από τον μιλανέζο κ. di Salvo. Ο ίδιος πρόσφερε μεγάλη εικόνα της Μεταμορφώσεως, κατασκευασμένη στην Αίγυπτο σε κοπτική τέχνη «Φαγιούν».

Η αείμνηστη ναυπλιώτισσα Αδελφή Σεβαστιανή Ιατρού, πρόσφερε εν ονόματι των Αδελφών του Αγίου Ιωσήφ 400.000 δραχμές για την επισκευή της ιστορικής εικόνας της Αγίας Οικογενείας, δωρεά του βασιλιά της Γαλλίας Φιλίππου Λουδοβίκου το 1842, στη μνήμη των Γάλλων Φιλελλήνων.

Η προσπάθειά μας συνεχίστηκε με την αντικατάσταση των επτά φθαρμένων παραθύρων της εκκλησίας και την επισκευή της θύρας εισόδου, με δωρεά της Αρχιεπισκοπής Κερκύρας, της Εξαρχίας Ενωτικών, των Πατέρων Ασομψιονιστών, των Αδελφών του Αγίου Ιωσήφ και των Χριστιανικών Σχολών.

Μετά την επισκευή των τριών οθωμανικών λουτρών, ένα από τα οποία μετασκευάστηκε σε εκθεσιακό χώρο κειμηλίων και βιβλίων για το Ναύπλιο και τους Φιλέλληνες, τον καθαρισμό των τοίχων από τους ασβέστες αιώνων, και την κατασκευή δύο χώρων υγιεινής, αφιερώσαμε την προσπάθειά μας στη μπαζωμένη Κρύπτη, που εκτός από οστεοφυλάκιο, είχε άλλοτε χρησιμεύσει ως δεξαμενή (υπάρχουν ακόμη τα λούκια) και ως καταφύγιο των περιοίκων κατά τους βομβαρδισμούς. Λόγω της υψηλής δαπάνης που απαιτούσε το έργο, απευθυνθήκαμε στο Δήμαρχο και νυν βουλευτή κ. Γεώργιο Τσούρνο ο οποίος, εκτός από την επισκευή σε συνεργασία με το Παράρτημα του Πολεμικού Μουσείου Ναυπλίου, εισηγήθηκε την κατασκευή από τον καλλιτέχνη κ. Νικόλα Δογούλη, γλυπτής παράστασης των μαχομένων κατά των Τούρκων Ελλήνων και Φιλελλήνων. Τα εγκαίνια έγιναν τον Ιούνιο του 1990, παρουσία του Αρχιεπισκόπου Καθολικών της Αθήνας κ. Νικολάου, και του Γενικού Βικαρίου π. Νικηφόρου, του Πρωτοσύγκελου της Ι. Μητροπόλεως Αργολίδος, των τοπικών Πολιτικών και Στρατιωτικών Αρχών και πλήθους προσκυνητών.

Για τον ευπρεπισμό της ίδιας Κρύπτης που στοίχισε περισσότερο από 3 εκ. δρχ., οι πρεσβείες Γαλλίας και Ηνωμένου Βασιλείου στην Αθήνα, διέθεσαν πρόσφατα 3.200 ευρώ. Πολλαπλάσιο ποσό πρόσφερε το 2003, η Αρχιεπισκοπή Καθολικών της Αθήνας για την εξωτερική επισκευή και τον εσωτερικό ελαιοχρωματισμό του ναού, συμπεριλαμβανομένης και της συντήρησης του Μνημείου Φιλελλήνων.

Εκτός από τους μνημονευθέντες μεγαλοεργάτες μας, θερμές ευχαριστίες οφείλουμε στην κ. Μαρία Αντωνίου – Ιατρού, τις ανιψιές της Φραγκίσκη και Βιολέτα, τον αείμνηστο κ. Νικόλαο Καραγιάννη, τους γάλλους ενορίτες μας Paul Cathebras και Jean Selle, τη γερμανίδα κ. Erika Tuerck, την κ. Σοφία Ράνιου-Ρόκκου, την κ. Γαβριέλα Χαραμή, την κ. Η. Hampl. Βιβλία μας πρόσφεραν η Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος και ο Πολιτιστικός Σύλλογος του Ναυπλίου «Παλαμήδης». Αυτούς και πολλούς άλλους που πρόσφεραν τον οβολό τους (κάπου 12 εκ. δρχ. κόστισαν συνολικά τα έργα που αναφέραμε), ευχαριστούμε θερμά.

Σήμερα, στα 86 χρόνια του, ο π. Νικόλαος Ρούσσος, ευχαρίστως αναπολεί την επί 50 συναπτά έτη Αποστολή του στην Ελληνική Διασπορά για την οποία έδωσε πρόσφατα τρεις ενδιαφέρουσες συνεντεύξεις στο περιοδικό «Ανοιχτοί Ορίζοντες», αλλά και αγωνία γιατί δεν έχει ακόμη ευρεθεί συνεχιστής στο έργο του. Ένα έργο πιο απαραίτητο από ποτέ άλλοτε λόγω της μεγάλης αύξησης των καθολικών μεταναστών στη χώρα μας (Πολωνία, Φιλιππίνες, Ιράκ, Λίβανος, Αφρική κ.λπ.).

Συμμεριζόμενοι μαζί με την Ιεραρχία μας, την αγωνία του άξιου εργάτη του Αμπελώνος του Κυρίου π. Νικολάου στον οποίο είναι αφιερωμένα τα Ανάλεκτα της Καθολικής Εκκλησίας Ναυπλίου, ευχόμαστε και προσευχόμαστε όπως δώσει ο Θεός αντάξιο συνεχιστή του έργου του. Γένοιτο.

Από το Ναύπλιο στις 3 Μαρτίου 2004¹

Μάρκος Ν. Ρούσσος-Μηλιδώνης

¹ Μόλις εκδόθηκε το Ανάλεκτα Καθολικής Εκκλησίας Ναυπλίου (75 μ.Χ. –2004) του Μάρκου Ρούσσου – Μηλιδώνη. Το παραπάνω άρθρο αποτελεί την εισαγωγή του βιβλίου.

¹ Μόλις εκδόθηκε το Ανάλεκτα Καθολικής Εκκλησίας Ναυπλίου (75 μ.Χ. –2004) του Μάρκου Ρούσσου – Μηλιδώνη. Το παραπάνω άρθρο αποτελεί την εισαγωγή του βιβλίου.